

Sınav süresi **40** dakikadır. Her soru **5** puandır. Yanlış cevaplar doğru cevapları etkilemeyecektir. Cevaplarınızı optik forma işaretleyiniz.

1. (I) Varlığı belgelerle kanıtlanan ilk ve en eski dönem İslamiyet'in kabulünden önceki Türk edebiyatı dönemidir. (II) Bu dönem edebiyatı; dil, anlatım, duyuş ve zevk itibarıyla yabancı etkilerden uzak ve millî bir edebiyat niteliğindedir. (III) Sözlü ve yazılı edebiyat olmak üzere iki döneme ayrılır. (IV) Sözlü edebiyat ürünleri arasında destanlar, savlar, sagular, koşuklar yer alır. (V) Bu şiirler, âşık adı verilen kişilerce kopuz eşliğinde söylenmiştir.

Parçada numaralanmış yerlerin hangisinde yanlış bir ifade kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdakilerden hangisi edebiyat - din ilişkisini örnek-
lendirmez?**

- A) Mehmet Akif'in Çanakkale Şehitlerine şiirinde Bedr'in aslanlarına atıfta bulunması
B) Taşlıcalı Yahya'nın Hz. Yusuf'un kıssasından hareketle mesnevi yazması
C) Cenknâmelerde Hz. Ali'nin yiğitliğinden ve kâfirlerle mücadelesinden bahsedilmesi
D) Göktürk Kitabeleri'nde halkın tok tutulması, giydirilmesi gibi sosyal devlet anlayışına yer verilmesi
E) Arif Nihat Asya'nın Hz. Peygamber'e olan hürmetini dile getirmek için Naat adlı şiiri yazması

3. Eğer benim ile gitmek dilersen
Eğlen güzel yaz olsun da gidelim
Bizim iller kıraçlıdır açılmaz
Yollar çamur kurusun da gidelim

Bu dizeler, Türk edebiyatının hangi dönemine ait bir metinden alınmıştır?

- A) Divan Edebiyatı
B) Tanzimat Edebiyatı
C) Halk Edebiyatı
D) Geçiş Dönemi Edebiyatı
E) Servetifünun Edebiyatı

4. Meğer hânım, Oğuz'da Duha Kocaoğlu Deli Dumrul derlerdi bir er var idi. Bir kuru çayın üzerine bir köprü yaptırmıştı. Geçeninden otuz üç akçe alırdı, geçmeyeninden döve döve kırk akçe alırdı. Bunu niçin böyle ederdi? Onun için ki: "Benden deli, benden güçlü er var mıdır ki çıksın benimle savaşsın, benim erliğim, bahadırılığım, kahramanlığım, yiğitliğim Rum'a, Şam'a gitsin, ün salsın!" der idi.

Dil ve anlatım özellikleri dikkate alındığında bu parça aşağıdakilerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Mesnevi B) Cenknâme
C) Halk Hikâyesi D) Manzum Hikâye
E) Dede Korkut Hikâyeleri

5. (I) Hz. Ali çevresinde oluşan cenknâmeler, XIII. yüzyıldan itibaren Anadolu sahasında tercüme yoluyla işlenmiştir. (II) Cenknâmeler; şekil bakımından nazım, nesir veya nazım-nesir karışık olarak kaleme alınmıştır. (III) Hz. Ali, olaylarda sürekli sahnede kalan örnek cengâver-gazi tipini temsil etmektedir. (IV) Müslim-gayrimüslim mücadeleleri fikri üzerine kurulmuştur. (V) Cenknâmelerde olağanüstü öğelere yer verilmez.

Parçada Cenknâmelerle ilgili ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Tanzimat edebiyatı sanatçıları ilk defa karşılaştıkları hikâye ve roman türünde eserler vermiştir. Ancak bu eserlerin çoğu teknik yönden kusurludur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu kusurlardan biridir?

- A) Eserlerinde toplumu bilinçlendirmeyi amaçlamışlardır.
B) Yazarlar, geleneksel hikâye anlatımımız meddahlıktan etkilanmışlerdir.
C) Olaylar çoğunlukla günlük yaşamdan veya tarihten alınmıştır.
D) Yazarlar romanın akışını keserek fikirlerini okuyucuya aktarmışlardır.
E) Sanatçılar romantizm akımının etkisiyle duygusal konulara ağırlık vermişlerdir.

7. (I) Geçiş Dönemi'nin önemli eserlerinden Divânu Lugatî't-Türk 1074'te Ali Şir Nevai tarafından yazılmış bir sözlüktür. (II) Eserin yazılış amacı Araplara Türkçeyi öğretmek ve Türkçenin zengin dil varlığını ortaya çıkarmaktır. (III) Eserde Türkçe kelimelerin Arapça karşılıkları verilmiş ve Türkmen, Oğuz, Çiğil gibi çeşitli Türk boylarının dilleri tanıtılmıştır. (IV) Divânu Lugatî't-Türk'te, Karahanlı Türkçesinin ses özellikleri görülmektedir. (V) Eserde halk dilinde yer alan deyimler, atasözleri ve şiir örnekleri bulunmaktadır.

Parçada numaralanmış ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Nazım ve nesir karışıktır.
II. Olağanüstü özelliklere yer verilir.
III. Genellikle kahramanlık konuları işlenir.
IV. Kalıplaşmış ifadeler kullanılır.
V. Halk kültürüne ait unsurlara sıkça rastlanır.

Numaralanmış cümlelerden hangisi Halk hikâyelerinin özelliklerinden değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Gemi geldi durdu mu
İskelede vurdu mu
Söyle ey seher yeli
Yâr halimi sordu mu

Dörtlüğün nazım biçimi ve ait olduğu dönem aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Koşma - Âşık Edebiyatı
B) Türkü - Anonim Halk Edebiyatı
C) Koşuk - İslamiyet Öncesi
D) Mani - Anonim Halk Edebiyatı
E) Nefes - Tasavvuf Edebiyatı

10. İlk baharın ilk günleriydi, ansızın duyulan bir haber ortalığı birbirine kattı. Snowball akşamları gizlice çiftliğe geliyordu! Hayvanlar öylesine tedirgin olmuşlardı ki geceleri gözlerine uyku girmiyordu. Snowball her gece karanlıktan yararlanarak çiftliğe giriyor, yapmadığı uğursuzluk kalmıyordu.

Parçada kaç adet fiilimsiye yer verilmiştir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

11. Çevrenizde olup bitenlerden uzaklaşıp ruhunuzun derinliklerinden müziği dinlediniz mi hiç ( ) Aslında bu müziğin sözü, bestesi tamamen size ait. Emin olun, o şarkının sözlerinde çok şey gizli ( ) Beden, ruh sağlığına dikkat et para, kariyer önemli ama senden önemli değil ( ) sevdiklerini, bundan da önemlisi kendini ihmal ediyorsun ( ) diye fısıldayacak o şarkının sözleri. Nereden mi biliyorum ( ) Çünkü bunları yaşıyorum.

Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (?) (.) (:) (,) (?) B) (?) (.) (,) (,) (?)
C) (?) (.) (,) (,) (!) D) (!) (.) (,) (,) (!)
E) (!) (.) (,) (,) (?)

12. Uçun kuşlar, uçun doğduğum yere;

Şimdi dağlarında mor sümbül vardır.

Ormanlar koynunda bir serin dere,

Dikenler içinde sarı gül vardır.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çapraz uyak kullanılmıştır.
B) Epik şiir özelliği gösterir.
C) Nazım birimi dördüktür.
D) 11'li hece ölçüsü kullanılmıştır.
E) 2.ve 4. dizelerde kelime tekrarı vardır.

- 13.

8. yüzyılda taşlar üzerine yazılan Orhun Yazıtları, Moğolistan'da Orhun Irmağı'nın yakınlarına dikilmiştir. Orhun Abideleri Türk adının geçtiği ilk metinlerdir. Aynı zamanda bu yazıtlar, Türk tarihinin ve edebiyatının ilk yazılı belgesi olarak kabul görür.

Buna göre Orhun Abideleri, Türkçenin hangi döneminde yazılmıştır?

- A) Eski Türkçe Dönemi
B) İlk Türkçe Dönemi
C) Orta Türkçe Dönemi
D) Osmanlı Türkçesi Dönemi
E) Eski Anadolu Türkçesi Dönemi

14. Karşıdan karşıya yanar bir ışık

Bunu söyleyenin dilleri âşık

Bir buğday benizli zülfü dolaşık

Gitme diye beni yolda eğler var

Bu dizeler biçim ve içerik yönünden incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Anonim edebiyat ürünü bir manidir.
- B) Karacaoğlan'dan alınmış bir koşmadır.
- C) Köroğlu'ndan alınmış bir koçaklamadır.
- D) Âşık Veysel'den alınmış bir semaidir.
- E) Dadaloğlu'ndan alınmış bir varsağıdır.

15. Nice yüz bin senedir Şark'ın ışık mimarı

Böyle mâmur eder, ettikçe hayâl, Üsküdar'ı

Bu beyitteki altı çizili isim tamlamasının benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bir lahzada bir panjur açılmış gibi yazdan
Bir bestenin sesi yükseldi Boğaz'dan
- B) Aşkın sihirli şarkısı yüzlerce dildedir
İspanya neşesiyle bu akşam bu zildedir
- C) Dağlar ağırırken konuşurduk tepelerde
Sen nerde o fecrin ağaran dağları nerde
- D) Yurdumun dağ köylerinde büyüdüm ben
Sarp dağlar, coşkun ırmaklar içinde
- E) Kalbim yine üzgün, seni andım da derinden
Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden

16. Gazeller başta aşk ve güzellik olmak üzere ayrılık, sevgilinin güzelliği, baharın verdiği neşe gibi konuları işler. Gazeller konularına göre birtakım isimler alır. Aşkın verdiği mutluluğu ve ızdırâbı anlatan gazellere - - - gazel, hayata karşı kayıtsızlığı, yaşamaktan zevk almayı anlatan gazellere - - - gazel, sevgilinin dış görünüşünü, güzelliklerini anlatan gazel türü - - - gazel, ahlâkla ilgili öğütler veren, özdeyiş niteliğindeki gazeller ise - - - gazel olarak adlandırılır.

Parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) âşıkane - rindâne - hikemî - şûhane
- B) hikemî - rindâne - şûhane - âşıkane
- C) âşıkane - hikemî - şûhane - rindâne
- D) şûhane - rindâne - âşıkane - hikemî
- E) âşıkane - rindâne - şûhane - hikemî

17. **Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı doğrudur?**

- A) Seraları soğuk vurduğu için geçen yıla göre daha az mahsül alacağız.
- B) Adamın laubali davranışları toplantıdaki herkesi çok rahatsız etmişti.
- C) Fen bilgisi dersinde laboratuarda yaptığımız deneyler, konuyu daha iyi anlamamızı sağlıyor.
- D) Hiç bir gerekçenin seni hedeflerinden vazgeçirmesine izin verme.
- E) Dili etkili kullanmasının yanısıra güçlü gözlem ve canlı betimlemeleriyle dikkat çekiyor yazar.

18. **Aşağıdakilerden hangilerinin benzer temalar etrafında oluşturuldukları söylenebilir?**

- A) Sagu - ağıt - koçaklama B) Methiye - hicviye - gazel
- C) Sagu - mersiye - ağıt D) Taşlama - hicviye - rubai
- E) Koşma - gazel - kaside

19. Akşam işten çıkınca Haliç'i ve Boğaziçi'ni selamlayıp yokuşa yöneldi. Hayatı sanki hiç bitmeyecek çilelerle geçiyordu zavalının. Yine de azmini, umudunu hiç kaybetmiyordu.

Parçadaki altı çizili fiilimsilerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) Zarf fiil - zarf fiil - sıfat fiil
- B) İsim fiil - zarf fiil - zarf fiil
- C) Zarf fiil - zarf fiil - isim fiil
- D) İsim fiil - sıfat fiil - sıfat fiil
- E) Zarf fiil - isim fiil - sıfat fiil

20. Yusuf, bir zaman daha sulara, bataklığa baktı. Sonra birdenbire kalbi durur gibi oldu. Bir an gözlerini yumdu. Açtığı vakit, iki damla yaş, bembeyaz sakalına yuvarlandı. Güçlülükle iki üç adım daha attı, ılgınlardan kurtuldu. Sonra dizlerinin bağı çözüldü. Oracığa, kumların üzerine çöküverdi. Titreyen ellerini dizlerine dayadı. Ellerinin, dizlerinin sarsılması bir zaman sonra kesildi. Taştan bir heykel gibi, nehrin bulanık sularına doğru uzanan bataklığa baktı kaldı.

Parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Parçada görsel ögeler öne çıkarılmıştır.
- B) Parça durum öyküsünden alınmıştır.
- C) Gözlemci bakış açısı tercih edilmiştir.
- D) Olaylar III. tekil anlatıcı ile aktarılmıştır.
- E) Anlatımda benzetmeden faydalanılmıştır.